

Witajcie klasy 6

Dzisiaj praca z podręcznikiem

Przeczytajcie uważnie tekst z podręcznika str 169-173, następnie przepiszcie notatkę – można według własnego pomysłu i wykonajcie ćwiczenia. Rozwiązane ćwiczenie 3 lub jego zdjęcie odeślij na mojego e-maila.

Temat: Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja

1. Sejm Wielki (Sejm Czteroletni) obradował w latach 1788-1792

- a. po zawiązaniu konfederacji na sejmie obowiązywała zasada **większości głosów**
- b. na sejmie przewagę zdobyli zwolennicy reform
- c. pierwsze reformy **Sejmu Czteroletniego**

– zwiększył liczebność wojska

– uchwalił prawo o miastach, zwiększające prawa mieszczan

2. Najważniejszym dziełem Sejmu Wielkiego było uchwalenie Konstytucji 3 maja

a. autorzy projektu konstytucji:

– **Stanisław Małachowski** (marszałek sejmu)

– **Ignacy Potocki**

– **Hugo Kollątaj**

b. zmiany ustrojowe wprowadzone przez Konstytucję 3 maja

– znosiła wolną elekcję i ustanawiała **dziedziczość tronu** polskiego

– znosiła liberum veto

– wprowadzała zasadę **trójpodziału władzy**

– ograniczała prawa szlachty-gołoty

– zwiększała prawa **mieszczan**

– obejmowała ochroną prawną **chłopów**

3. Przeciwnicy konstytucji zawiązali konfederację targowicką – 1792

a. targowiczanom udzieliła pomocy caryca **Katarzyna II**

b. przywódcy konfederacji targowickiej:

– **Stanisław Szczęsny Potocki**

– **Franciszek Ksawery Branicki**

– **Seweryn Rzewuski**

4. Wojna w obronie Konstytucji 3 maja – 1792 r.

a. do Polski wkroczyła armia carska w celu przywrócenia dawnego porządku

b. wojska polskie stoczyły dwie duże bitwy:

– pod **Zieleńcami** pod dowództwem **księcia Józefa Poniatowskiego**

– pod **Dubienką** pod dowództwem **gen. Tadeusza Kościuszki**

c. na pamiątkę zwycięstwa pod Zieleńcami **Stanisław August Poniatowski** ustanowił **Order Virtuti Militari**

d. ze względu na przewagę armii carskiej król postanowił **skapitulować**

5. Drugi rozbiór Polski – 1793 r.

a. **Prusy** zabrały Wielkopolskę, część Mazowsza oraz Gdańsk i Toruń

b. **Rosja** zabrała ziemię białoruską, ukraińskie i Podole

c. **Austria nie brała udziału w II rozbiórze!!!**

6. Sejm rozbiorowy w Grodnie – 1793 r.

a. zatwierdził drugi rozbiór Polski

b. unieważnił Konstytucję 3 maja

c. przywrócił dawne zasady ustroju Polski (m.in. liberum veto i wolną elekcję)

7. Zwolennicy Konstytucji 3 maja musieli udać się na **emigrację**.

1. Uporządkuj podane wydarzenia w kolejności chronologicznej. W tym celu wpisz cyfry od 1 do 5 obok pojęć

drugi rozbiór Polski

uchwalenie Konstytucji 3 maja

początek obrad Sejmu Wielkiego

bitwa pod Zieleńcami

zawiązanie konfederacji targowickiej

2. Wstaw znak „X” przy zdaniach dotyczących obrad Sejmu Wielkiego.

Zmniejszono armię ze 100 do 24 tysięcy żołnierzy.

Obradom sejmu przewodniczył marszałek Stanisław Małachowski.

Stałymi podatkami obciążono szlachtę i duchowieństwo.

Część posłów dążyła do przebudowy ustroju Rzeczypospolitej.

Ogłoszono królem Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Uchwalono „prawo o miastach”.

3. Order Virtuti Militari ustanowiony przez Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1792 roku do dziś pozostaje najwyższym odznaczeniem wojskowym w Polsce. Wyszukaj w dowolnych źródłach informacje, za jakie zasługi jest ono przyznawane. Przedstaw jedną osobę odznaczoną tym orderem i napisz, co sprawiło, że go otrzymała. – To ćwiczenie lub jego zdjęcie odeślij na mojego e-maila.